

Havana Karavano

KONGRESA KURIERO DE LA 95-A UNIVERSALA KONGRESO

N-ro 3

Mardo, 20-a de julio 2010

Festparolado de Probal Dasgupta ĉe la Solena Inaŭguro de la 95-a UK

Estimata s-ro Alta Protektanto, estimataj eminentuloj
sur la podio kaj en la salono, estimataj kongresanoj,

Bonvenon denove al la ĉiujare mirakla Universala Kongreso. Novaj kongresanoj, precipe homoj neniam antaŭe aliĝintaj al internacia Esperanta aranĝo, trovas en sia unua UK personan sperton pli superŝutan ol ili imagis. La eterna homa deziro atingi transbaran, transmaran kaj tamen personan amikecon aparte pure esprimiĝas en niaj kongresoj.

Ĉi-jare la kongreso suplementas sian kutiman bonvenigon per io tute speciala – Unuiĝintaj Nacioj deklaris ĝuste la 18-an de julio kiel la Internacian Tagon de Nelson Mandela. Ke ni inaŭguras kongreson ĝuste en unu el la landoj de la monda sudo en la 92-a naskiĝa datreveno de tiu granda sudafricano, kiu kontribuis al la interproksimigo de la kulturoj kaj kontribuis al la paco en la multlingva, multetna Sudafriko, estas datkonverĝo tute aparte priĝojinda. Ni ĉiuj scias, ke lia ĉielarka Sudafriko inde gastigis la mondpokalan futbaladon, kie la fina ĉampioniĝo de hispanlingvanoj eble varmigis iujn korojn en ĉi tiu mondparto!

Sed pri tiu temo ni parolos tuj post mia parolado. UEA sendos mesaĝon al Nelson Mandela, kiel ni klarigos. Ĉi-momente ni revenu al la bonvenigado al niaj unuafojaj kongresanoj. Tiuj niaj unuafojuloj evidente neniam forgesos sian sperton. Sed al kiuj ili plej ŝuldas tiun ĉi sperton neforgeseblan? Ĉefe al tiuj inter vi, kiuj estas veteranoj, kiuj dudek aŭ kvardek aŭ kvindekfoje kongresis, kaj kies senmanke varma *veterana* ĉeesto fasonas agrablan *veteron* de la unika esperantista medio de amikeco trans la kontinentoj, la insuloj, la polusoj kaj la tropikoj, inter kiuj ni cirkulas kongrese. Al vi veteranoj ni esprimas nian koran dankon; ni dankas vin en Esperanto – en lingvo de kontrastoj kaj de simileco.

La similoj kaj la malsimiloj ambaŭ grave rolas en la amikeco. Kial donas al mi plezuron veni al tiu ĉi lando el mia same tropika lando? Pro la simileco inter Kubo kaj Barato. Tamen, ĉu ni kontinentanoj ofte vizitas insulojn? Ne, kaj tiu faktoro instigas min dum tiu ĉi vizito pensi

al aliaj insuloj. Tiun mian kontinentanan kontentiĝon mi ŝuldas ĝuste al la kontrasto.

Kial mi subite elokventas pri kontrastoj kaj mal-kontrastoj? Nu, vi scias, ke la ĉi-jara kongreso temas pri la interproksimiĝo de kulturoj en multlingva mondo, ĉu ne? Ni bezonas tiel la similojn kiel la malsimilojn. Se ni ne estus dekomence almenaŭ iugrade similaj, tiam ni neniel seĉ komencus reciproke proksimiĝi. Aliflanke, se ni tro similas, aŭ sukcesos tro similiĝi, tiam ni per tia interproksimiĝado nur tedados unu la alian. Hodiaŭ ni scias, ke sur planedo feliĉe multlingva ĝuste nia investo pri la diverseco garantias, ke ni nepre ne fariĝu tro similaj, ĉu ne?

Tiu ĉi ideo estas iom nova por ni ĉiuj. Antaŭe la idealistoj kutime pledis por idealoj unuecigaj. En unu lando ili pledis por nacia unuecigo. Sur la monda skalo ili strebis al harmonio, kiun ili komprenis kiel sendivide, sendiference unuecigitan homaron. Sed ni hodiaŭ lernas deziri unu konektitan planedon, kiu estimas kaj flegas ĝuste la diversecon. Tiu ĉi lernado okazas ne nur en Esperantujo: la media katastrofo devigas nin serĉi vojojn por savteni la vivdiversecon kaj disvolvi aliajn parencajn diverseco-ideojn. Sed ni esperantistoj jam de longe pioniris, kaj veterane kultivas, similan kampon. Ni laboras por savteni la diversecon de konversacioj.

Ni aspiras al tutplaneda konversacio inter la lokaj kaj regionaj konversacioj, kiu savtenas ilian lokan kaj regionan vigecon kaj pere de ili la demokration.

En 1888 Zamenhof transdonis la taskon pludisvolvi sian lingvan prototipon al la publiko uzonta lian novnaskitan projekton. Ekde tiu mejloŝtona jaro la esperantista komunumo evoluigis tiun ĉi idealon novan por la homaro. Kaj kiom ni progresis en tiu disvolva laboro? Kion nia unike esperantista konversaciado ĉerpis el la fonto ofte nomata la globa sudo – el Kubo kaj aliaj landoj de Latinameriko, Afriko kaj Azio?

En la fruaj jaroj de la esperantista konversacio, ne havis reliefan lokon la sudaj voĉoj. La prahejmoj de la Esperanta lingvo-kultivado – Rusujo, Svedujo, Francujo – dialogis kun aliaj orient- kaj okcidenteŭropaj socioj, kiuj ĉeftrafikis ĉirkaŭ tiu akso. Ankaŭ kiam la Esperanta literaturo serioze floris, ni vidis prosperi sinsekvajn hungaran kaj skotan skolojn post la respektivaj mondmilitoj. Iliaj revuoj gastame akceptis kontribuojn ankaŭ el la sudaj landoj. Tamen ili eble ne plene komprenis, ke la konsisto de la monda konversaciantaro ŝanĝiĝas, kaj ke tial ankaŭ nia unika kultura konversacio inter kulturaj konversacioj devas remuldi sin laŭ tiu nova konsisto.

(*daŭrigota*)

Programaj anoncoj

Ankaŭ IKU-prelego de Raola certe prezentota

Same kiel anoncite dum la Solena Inaŭguro pri la IKU-prelego de Duncan Charters, kiu ne ricevis permeson de la usona registaro veni al Havano por la UK, tiu de Orlando Raola (vd. Kongresan Libron, p. 57-58) nepre prezentiĝos ĉiuokaze, vendredon je 10h15 en salono Lapenna. Se s-ro Raola ne sukcesos atingi la kongreson, voĉlegos lian prelegon Amri Wandel, KN 915.

Gazetoteko Lanti

Esperantisto, kiu venas al UK: Kion vi povas fari por la estonteco? Kiel oni povos danki vin en la estonteco kiel esperantiston kaj respektanton de nia kulturo? Venu al prelego pri la Gazetoteko Lanti (14h30 mardon, Jáki) kaj lernu pri kio ĝi estas, kiel ĝi aperas, kaj kiumaniere vi povas helpi konservi nian trezoron por la estonteco. Dankon.

Jesuo de las Heras, KN 400

Kuba Mozaiko en la koncertkafejo

UNUA PARTO

11h00-12h00 Spektaklo *Esperanto por ĉiam* (Georgina Almanza)

DUA PARTO

14h00-14h15 Muziklernejo "Kubo-Kanado" (tradicia muziko)

14h15-14h30 Juna ensemblo de muziklernejo "Alejandro García Caturla"

14h30-14h45 Pianisto Joel Romero

TRIA PARTO

14h45-15h45 Danckurso 3

15h45-16h00 Paŭzo

16h00-16h15 Batás-tamburoj (Margarita Díaz); folkloro dancado: Orishas Oshun (Jessica Menéndez), Yemaya (Janet Menéndez)

16h15-16h40 Klubo pri rakontoj kaj poemoj (Pedro Fernández Rodríguez, Pedro Fernández Pérez, Ismarys Lezcano, Roberto Nuñez kaj Sonia Maria Gley)

16h40-17h10 Muzikensemblo "Amindaj"

17h10-17h30 Kapoeira Dancensemblo

17h30-18h00 Orkestro Kubaj Steloj; kantistino Ivette Letusé

Mardo 20 julio, Magnani

Italoj italu

Venu al la akcepto de la itala ambasadoro, vendredon je 18h30 en la manĝejo de Hotelo Palco. Estas atendataj 45 personoj – bv. do kunporti "honorajn italojn", ekzemple neitalajn amikinojn.

Renato Corsetti, KN 412

Verduloj

"Kion ni povas fari por bremsi la klimatan ŝanĝon?" Tio estos certe unu el la temoj pritraktotaj dum la kunveno de Asocio de Verdulaj Esperantistoj (AVE), vendredon je 14h45 en salono Broccatelli.

Havebla en la kongresa libroservo estas libro ĵus eldonita pri tiu temo: *Kien la klimato? Post Kopenhago kaj Koĉabambo, Eseoj*.

Vilhelmo Lutermano, KN 151

Du korusoj en kongreso:

Internacia Koruso kaj Interkant'

Ĉi-jare du korusoj kongresas. Gravus precizigi kion, kiam, kaj kie ili provkantas.

La *Internacia Koruso* prezentos tri kantojn: "United Fruit and Co.", "Ameriko insurgenta" kaj "Tropika parfum". Provkantoj okazos mardon je 17h00 en Hodler kaj vendredon je 16h30 en Lapenna.

Interkant' kantos mardon 20 julio je 09h30 en Magnani, merkredon je 10h00 en Hotelo Acuario, kaj ĵaŭdon je 16h00 en la Nacia Teatro (buso ĉe la kongresejo je 15h30).

Franjo Levêque, KN 538

ILEI-rezolucio

La 43-a Konferenco de ILEI (Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj), kunveninta 60-ope el pli ol 20 landoj 11-17 julio 2010 en Matanza, Kubo, traktinte la temon "Edukado por kultura proksimiĝo", esprimas sian apogon al la UN-iniciatoj kiel la Mondaj Tagoj de la Oceanoj kaj de la Paco, atentonte la iniciatojn en sia instruado, kaj substrekas la gravecon strebi trovi solvon de la mondaj konfliktoj prefere al armila intervenado per paca intertraktado en neŭtrala egalrajtiga lingvo surbaze ankaŭ de samrajtigo de la tutmondaj ekonomiaj rilatoj. Nome Esperanto delonge pruviĝis konvena rimedo kiel interkomprenilo, taŭga por konsciigo pri nia respondeco pri la komunaj valoroj materiaj kaj spirita.

Decidite en la 17-a de julio 2010.

Unua komitatkunsido – aliaj aspektoj

Post kontroli la komitatanojn kaj observantojn, oni decidis kaj konkludis ke estas forumo por kunveni. Ili ankaŭ akceptas la tagordan proponon kaj elektis kandidatojn por la Estraro nova de UEA. En la raporto estas rimarkigo pri la nuna kuba koĉo por fari la UK-on, kaj la opinio estas ke je la komenco a kongreso estas kvalifikita tre bone. Oni diskutis kaj analizis la kvanton de estraranoj. La fina decido estas ke la Estraro de UEA havu nur unu vicprezidanton kiam ĝi sinprezentos mardon matene. Juliano Hernández, prezidanto de KEA kaj LKK, informis pri la preparlaboro lande. Oni ankaŭ analizis la anoncan liston pri salutoj el la diversaj landaj reprezentantoj dum la inaŭguro. Post dekminuta paŭzo, ili prezentis la novan Estraron de UEA. Alia grava temo estis la komisiono pri financo de UEA. Ili voĉdonis pri tiklaj punktoj de la interna laboro de UEA, kiel la akcepto de novaj landoj kaj fakaj organizoj ktp. La strategia plano de la asocio provokis diversajn kaj akrajn komencojn flanke de la kunvenaj partoprenantoj. Kun tiu ĉi diskuto finis la unua komitatkunsido de UEA en Havano, Kubo.

Mario Ruiz Karell, KN 912

Ekumena Diservo

Malgraŭ malfacilaĵoj pro lastmomenta ŝanĝo de la loko, la Ekumena Diservo de la UK sukcese okazis dum dimanĉo ekde 15h00, celebrita de pastro Peter Knauer (KN 487) en la preĝejo Jesús de Miramar kun ĉeesto de kvardeko da kongresanoj. Anoj de pluraj religioj unuiĝis en preĝo kaj kantado kaj aŭskultis originalan esperantlingvan homilion pri la evangelia legaĵo.

Marek Blahuš (KN 855)

Nacia Vespero

La spektantoj ĝuis agrablan kaj interesan Nacian Vesperon. Kritikpunktoj estas malmultaj. Temis pri plej diversaj muzik-prezentoj, sed eblas diri ke mankis prezentado de kuba kulturo. Oni povus pensi pri recitado de poemoj, literaturo kaj eble prezento de kubaj dancoj. Tre plaĉis grupo de junuloj kiuj dancis kaj faris ritmajn sonojn nur per la korpo kaj manoj. Ankaŭ tre bona prezento estis la fina, en kiu kantistino plej bele kantis.

Martin Schäffer, KN 430

Estis trovita sumo de kubaj pesoĵ en la koridoro antaŭ la ĝiĉetoj en dimanĉo ĉirkaŭ la kvina horo posttagmeze. Se estis vi kiu perdis ĝin kaj vi povas indiki pri kiom temas, la mono estos redonita al vi ĉe la ĝiĉetoj.

Esperantaj dezertoj...

Dum prezento en la Kleriga Lundo, Martin Schäffer parolis pri agado en Suda Ameriko kaj pri la vojaĝo entreprenota de juna belga esperantistino. HORI Jasuo parolis pri la agado de KAEM, la Azia Komisiono de UEA, en aziaj landoj. Renato Corsetti parolis pri la situacio en arablingvaj landoj. Estris grand interesiĝo de la centkapa publiko.

Renato Corsetti, KN 412

...sed ekvadora semo

Bedaŭrinde, en Ekvadoro ne estas Esperanto-asocio. Tamen jam estas inter ni la unua semo, pere de la junulo Iván Ricardo Landivar (KN 797). Li estas komencanto, sed kuraĝe parolas Esperanton. Li rezistas uzi sian gepatran hispanan, eĉ ĉi-kongrese kie estas tiom konvene tion fari. La 95-a UK estas lia unua sperto pri la graveco de nia movado. “Tiu ĉi grava internacia evento estos neforgesebla por mi”, li diris. “Ĝi estas montro de la vera alproksimiĝo inter naciaj kulturoj. Ĝi estas montro de homa interkompreniĝo kaj senlima amo.” Poste li aldonis: “Mi ĉiam laboros en tiuj celoj.” Ni gratulu kaj bonvenigu al sinjoro Iván.

José Luis Montes de Oca, KN 902

Lerni ludante

Cento da kongresanoj ĉe la prelego de Ana Montesinos (KN 647) en la Kleriga Lundo lernis serioze, sed ridante, manierojn por faciligi la lernadon de Esperanto per diversaj ludoj, inkluzive de loterio. Partopreno estis centprocenta, kun absolute ĉiuj en salono Broccatelli farante ion dum la klaso. La montrata luda metodo ankaŭ pruvis, ke instruistoj ne bezonas uzi gepatran lingvon de la gelernantoj por igi ilin lerni. Ekzemple, mi porĉiame lernis la vorton *krabo* per tiabesta premio, kaj *karamelo* per premiita ekzempleron de tio, pro mia ĝusta respondo “akvo-melono” al prezentita demando. Nia prelegantino bone montris sian instruan lertecon kaj bonhumoron. Dankon Ana!

José Luis Montes de Oca, KN 902

La kongresanoj, kiuj mendis ĉambron en Hotelo Palco rekte per la retejo hotelpalcodecuba.com bonvolu kontakti KN 217 (Marc Bavant) por interŝanĝo de spertoj kaj komuna ago. Poŝtel.: +33 6 33 35 53 18.

Kio estas Oomoto

Regis bona etoso en la lunda Oomoto-kunveno, ĉeestita de pli ol 50 homoj, diversaj el kiuj esprimis siajn sentojn pri la Oomota idealo. Parolis interalie Atilio Orellana Rojas, Amri Wandel kaj Ana Montesinos, ĉiuj informante dum kelkaj minutoj pri a influo de la sperto de Oomoto en siaj vivoj.

Roberto Torres, KN 766

Saniga Lundo

Dum la programero pri Yumeiho-terapio dum la Kleriga Lundo (vd. n-ron 2 de *Havana Karavano*), la terapio estis prezentita ne nur per priskriboj de ĝia teorio pri pezcentro kaj de kazoj de efikaj kuracoj, sed ankaŭ praktike, kun kelkaj partoprenantoj ricevante la kuracon mem kun plezuro, kaj farante rekomenditajn ekzercojn por plibonigo de la sanstato laŭ Yumeiho-maniero. Fakte multaj el la kvindek da ĉeestantoj volis same ricevi la terapion, sed bedaŭrinde la tempo ne sufiĉis por ĉiuj.

Fráncel/Francisco Briel, KN 676/677

Kuba geografio

La tria Kuba Prelego celis oferi ĝeneralan bildon pri Kubo ekde fizikogeografia vidpunkto kaj ankaŭ inkluzivis niajn naciĝn simbolojn. Post la fino de la prelego oni proponis demandojn al la partoprenantoj pri ajnaj duboj aŭ demandoj rilate al nia lando.

Gonzalo Collantes, KN 900

Paroligaj Lecionoj kun edukado.net

La preleganto havas sian propran pedagogian metodon por gvidi la agadon. Li interŝanĝas opiniojn, ideojn kaj kriteriojn dum la tuta tempo de la prelego. Ni ne nur lernis, sed ankaŭ amuziĝis. La instruisto ankaŭ ofertis helpon al la blindaj kaj handikapitaj ĉeestantoj. Multaj el la ĉeestantoj opiniis tiun ĉi horon la plej bona kaj interesa evento de sia kongreso ĝis nun.

Yoandris Pompa Valdespino, KN 697

Kleriga Lundo – Muzikiloj

Dum la Kleriga Lundo okazis seminario pri muzikaj instrumentoj en kiu HORI Jasuo tre lerte kaj amuze prezentis sian vastan kolekton de diverslandaj muzikiloj. Ni provis diveni el kiuj landoj ili originas kaj ankaŭ kelkaj el ni provis muziki. Tio ne ĉiam estis facila. Regis bonega etoso; oni multe ridis kaj ŝercis dum la tuta kunveno.

Liba Gabalda, KN 330

Aŭtoraj Duonhoroj

Geoffrey Sutton

Geoffrey Sutton estas esperantisto jam dum 48 jaroj. Li tiel malsaĝe aranĝis sian vivon, ke li ne sole naskiĝis anglo, sed trifoje profesie laboris por Esperanto – dufoje ĉe UEA kaj unufoje ĉe la redaktejo de la ĉina gazeto *El Popola Ĉinio*. Nun li redaktas kvaronjaran bultenon por Esperanto-Asocio de Britio. Li volonte respondos al demandoj pri sia 740-paĝa anglalingva enciklopedio pri la Esperanta literaturo, kies preparado postulis sep jarojn da laboro.

Mardo 20 julio, 16h00-16h30

Aŭtoroj de lernolibroj

En kiom da lingvoj **Stano Marček** (Slovakio; en foto) jam eldonis sian libron *Esperanto per rekta metodo?* Venu al la libroservo mardon por ekscii (17h00-17h30). Ankaŭ **Josias Ferreira Barbosa** (Brazilo) prezentos sian novan libron, la duan kaj lastan volumon de la serio *Esperanto por lernejoj klasoj* (17h30-18h00).

Mardo 17h00-18h00

Transporto por la vesperaj aranĝoj ekster la kongresejo

MARDO

(Teatra Vespero – Teatro Nacional)

Ekiro de la kongresejo: 18h45

Reveno al la hoteloj:
je la fino de la prezentado